

*Це найстрашніше – сліпо віддаватись
і бачити, що зайва ти.*

*Вже ні на що не сподіватись,
Як дим у безвість відійти.*

*Зельма Меербаум-Айзінгер,
німецькомовна поетеса Буковини*

...Зельма чимдуж гнала вечірньою вулицею. Ще трішечки. Вже ось-ось. Тягуча нічна млість запускала м'яку лапу в діжку вимореного дня. Він добігав кінця, і дихати ставало легше. Люди висовували носи на вулицю, потягувалися та вдихали вечір на повні груди. Тільки тепер починалося життя. Під покровом літньої ночі відбувалося все найважливіше: закохані зустрічалися, ображені прощали, а Зельма наважилася. Так, саме сьогодні все мало закінчитися. Та п'янка невагомість, яка самотніми вечорами надихала до віршів, мала добігти кінця. Це добре, бо іноді в грудях так нестерпно пекло, що Зельма не знала, чим вгамувати те полум'я. Тоді вона зрозуміла: треба поставити крапку, зробити хоч щось, аби стало легше. Дівчина почала ретельно готуватися до найважливішої розмови у своєму житті. Їй було п'ятнадцять. І вона

КОХАЛА. Щиро і самовіддано, знаючи, що готова заради Лейзера на все. Готова навіть віддати найцінніше та найсокровенніше – дитя своєї любові – невеликий альбом із написаними олівцем віршами. На тому папері все її життя, всі думки останніх років, всі болі нерозділеного кохання до Лейзера Фіхмана...

Тротуаром впевнено крокував високий молодик. Здавалося, він навіть вихрастий вечір тримав під контролем. Спокійний вдумливий погляд вихопив серед бурхливої вулиці прощальний промінь сонця. День добіг кінця, а з ним пригасли думки, наміри, амбіції, забаганки... Лейзер хотів від життя всього і знав, як цього добитися. Але вечір був не для планів, увечері хлопець зустрічався з друзями. Він любив спостерігати за ними, за їхнім життям. Ці кумедні залицяння, безглузді розмови. Так мило. Так непотрібно. Лейзер знав, що ніколи не кохатиме. Бо не хоче розчаровуватися. Всі дівчата спочатку чарівні, а потім помічаєш безліч недоліків, звичайного неуцтва,

дурного кокетства. Лейзер хотів передусім мати товаришку, а вже потім кохану. І мати її на все життя, а не так як у його товаришів. От Ганс, наприклад, кожного вечора каже «люблю». І кожного вечора іншій.

Хоча Зельма та Ельза не такі. Та чи надовго це? Лейзер помічав, як горять очі Зельми, коли її кузен Пауль Целан читає вірші, коли вона сама цитує Рільке. З таким натхненням. На одному подиху. Так красиво... Та чи надовго це?

Зельма глибоко вдихнула аромат ночі, тілом прокотилася хвиля бадьорості. Звична вулиця стала якоюсь середньовічною, наповнилася містикою. Дівчина не здивувалася б, якби з-за рогу вийшов Мефістофель. Вона відчула в собі стільки сили та наснаги, що хотіла кричати на всі Чернівці: вона кохає! вона всесильна! вона жива!!! Яке ж це дивне почуття. І в руках не потримаєш, і не побачиш, а так прекрасно «палати» ним. Зельма підбігла до гурту та радісно

повисла на шії в Ельзи, виглядаючи густу Лейзерову чуприну. Даремно виглядала: його добродушний сміх було чути навіть через дві вулиці. Зельма пошпортала в кишенях і витягла зім'ятий папірець із зізнанням. Їй так легше: переливати у вірші своє одкровення. Відкликала Лейзера вбік, глибоко вдихнула і без пояснень впірнула з головою в блакитну глибочінь коханих очей...

Лейзер вислухав мовчки, стримано. А в словах було все: і перше знайомство, і зустрічі на горі Гарбуз, і абсолютне захоплення, доведене до відчаю юним дівочим серцем. Зельма дивилася коханому просто у вічі і в ту мить була готова навіть небо прихилити до його ніг. Як часто вона уявляла обійми після цього зізнання. Просто обійми. Більшого їй не треба...

Лейзер злякався. Зельма була ще зовсім дитина. Він не хотів цього, у нього ж плани. Яка тут любов? Лейзер м'яв альбом у руках: дівчина довірливо тицьнула його коханому і благально дивилася у вічі.

Чекала. І раптом помітила той переляк... В одну мить
Лейзер змалів, став нікчемним, вона розтиснула його
черевиком і швидко попрямувала додому. Без сліз.
Мовчки. Вона подорослішала за ту ніч...

Наступного ранку Зельму депортували. Невдовзі її
життя обірвалося у нацистському трудовому таборі у
Трансністрії – дівчинка померла від тифу та голодного
виснаження... 1980 року альбом із віршами Зельми
потрапив до рук німецького публіциста Юргена Зерке,
який посприяв їх публікації в Німеччині. А за
короткий час книга – на диво «доросла» й цілісна
історія нерозділеного кохання – стала літературною
сенсацією та увіковічнила ім'я юної поетки в серцях її
читачів.